

РЕШЕНИЕ

№ 243

гр. София, 27.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесет и девети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Дацов

Членове: Димитър Фикийн
Светла Букова

при участието на секретаря Елеонора Тр. Михайлова
в присъствието на прокурора Апелативна прокуратура - София
като разгледа докладваното от Светла Букова Въззивно наказателно дело от
общ характер № 20221000600461 по описа за 2022 година

Производството е по реда на гл. XXI НПК.

С присъда от 21.02.2022 г. по нохд № С-12/16 г. на СГС подсъдимият П. М. Н. е признат за виновен в това, че на 26.06.2015 г. в гр. *** в качеството си на длъжностно лице – „инспектор IV-та степен“ в пробационна служба – звено *** към сектор „Пробация“ – гр. *** при Областна служба „Изпълнение на наказанията“, поискал дар – парична сума в размер на 200 евро, която не му се следва от Р. Т. Д., изтърпяващ наказание „пробация“ по нохд № 19728/2013 г. на СРС и на 02.07.2015 г. в гр. София, ул. „майор Векилски“ № 2 приел дар – парична сума в размер на 300 лв., която не му се следва от Р. Д., загдето е извършил действие по служба – изготвил предложение с дата 08.05.2015 г. до Пробационен съвет – град София относно промяна в задължението на Р. Д. за регистрация по настоящ адрес от два пъти седмично във веднъж месечно на основание чл.226, ал.1, т.1 от ЗИНЗС, поради което и на основание чл.301, ал.1, пр.1 и пр.2, вр. чл.55, ал.1, т.1, вр. чл.42а, ал.2, т.1 и т.2 от НК му е наложено наказание „пробация“ с пробационните мерки: „задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от осем месеца и „задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от осем месеца един път седмично.

В тежест на подсъдимия П.Н. са възложени разноските по делото в размер на 100 лв.

Срещу присъдата е постъпила жалба от защитника на подсъдимия Н., като се сочат доводи за неправилност, необоснованост и несправедливост. Без конкретика се твърди, че съдебният акт е постановен при погрешна преценка на събрания доказателствен материал и при неправилно приложение на материалния и процесуалния закон, поради което се иска отмяна на присъдата и постановяването на оправдателна такава.

В допълнение към жалбата се развиват и доводи за допуснато съществено нарушение на процесуалните правила по смисъла на чл.348, ал.3, т.1 от НПК, свързано с наличието на противоречие между диспозитива на присъдата и мотивите към нея относно състава на престъплението, за което е ангажирана отговорността на подсъдимия и конкретно дали се приема, че Н. е дал /чл.304а НК/ или приел /чл.301 НК/ подкуп при посочването и на двата текста от НК. На следващо място липсвали мотиви на съдебния акт, в които да се обсъдят противоречията в свидетелските показания, посочените от защитата нарушения при събирането на доказателствата в досъдебното производство, и по доводите относно наличието на провокация към подкуп. Конкретно били игнорирани възраженията за запазване на местопроизшествието, за липсата на иззети видеозаписи от сградата, за липсата отбелязване за изготвени фотоснимки към протоколите за обиск и изземване и за освидетелстване на подсъдимия. Извън вниманието на съда е останало проследяването на точната хронология на двете действия по разследването /обиск и освидетелстване на подсъдимия/, при което не е обсъдена сочената и обоснована от защитата възможност за осъществено физическо съприкосновение с подсъдимия от трети неустановени по делото лица /подписали част от протоколите по делото/, при което да са привнесени уличаващите го фосфорециращо вещество и пари. Последващото извършване на претърсване и изземване /протокол на л.108 от досъдебното производство/ също е оспорено с оглед липсата на посочено обстоятелство, свързано със запазване на местопроизшествието и наличието на по-голям брой подписи от посочените като участвали в действието лица. Наведени са и доводи за недокументираното по делото обстоятелство относно самоличността на лицата- полицейски служители, многократно поставяли и сваляли белезници на подсъдимия, при което са осъществявали физическо съприкосновение с него. Направеното в тази връзка доказателствено искане не било уважено от съда, който не е и обсъдил констатираното противоречие в показанията на свид. А. П. с тези на свид. Т. Т. относно момента на поставяне на белезниците – при обиск в коридора /според първия/ или едва след влизането му в кабинет № 2 и поради агресивното му държание /според втория/. В тази връзка се сочат и показанията на свид. Ф., според който докато бил в стаята с подсъдимия, спрямо него не е била използвана физическа сила и помощни средства.

Относно изготвените по делото ВДС се твърди, че същите не обосновават обвинителната теза, но съдът не е обсъдил дали приема или не и в каква светлина

същите спрямо вината на лицето. Превратно и без съпоставяне с целия доказателствен материал е приел за непротиворечиви свидетелските показания, като въобще не е обсъдил разнопосочните в отделните фази на производството показания на свидетеля Р. Д., както и тези, в които се заявява, че Н. не е искал нищо от него и не му е обещавал нищо, а в дирекцията му казали, че го е подкупвал и му е давал подаръци, като от полицията му дали чантичката с подготвените пари. В този смисъл съдът не е отговорил на пространно развитите доводи за наличието на провокация към подкуп, за което сочели и показанията на свид. Г. З. за съобщено му от Р. Д., „...че трябвало да нагласи някакъв полицаи, защото полицията го кара...“

Сочи се и липсата на мотиви по въпросите, свързани с несъответствието между поисканата и получена от подсъдимия сума, както и по въпроса защо се твърди даване на парите след като са изтекли около два месеца от изменението на режима.

Въз основа на тези доводи се твърди, че присъдата е постановена при неспазване разпоредбите на чл.13, чл.14, чл.55, ал.1, чл.107, ал.2 и чл.303 НПК. Допуснатите процесуални нарушения са довели до грешни фактически изводи, а оттам и до неправилно приложение на материалния закон. Невъзможността да се узнаят конкретните правни съображения за постановената осъдителна присъда е ограничило подсъдимия да разбере съображенията на съда и допълнително е лишило защитата от правото да изложи конкретни насрещни аргументи срещу съдебните доводи. Поради това се иска оправдаването на подсъдимия или алтернативно – връщане на делото на първоинстанционния съд за ново разглеждане от друг състав. Също алтернативно са направени доказателствени искания за установяване на сочените спорни обстоятелства.

В съдебно заседание пред въззивния съд защитниците на подсъдимия поддържат изложените доводи в жалбата и допълнението към нея, като акцентират и на невярното посочване имената на подсъдимия на няколко места в мотивите на съдебния акт, както и на приключване на делото с присъда в заседание, на което един от защитниците е отсъствал по здравословни причини и въпреки изричното желание на подсъдимия, съдът е провел заседание.

В собствена защита подсъдимият сочи, че поддържа аргументите на защитата си, а в предоставената му последна дума моли да бъде оправдан.

Представителят на Софийска апелативна прокуратура счита, че събраните по делото доказателства – показанията на свид. Д. и процесуалните действия по документиране получаването на подкупа, обективирани чрез съответните протоколи и свидетелски показания на взелите участие полицейски служители установяват виновното извършване на деянието, за което е повдигнато обвинение на подсъдимия. Поради това същият не следва да бъде оправдаван. От друга страна, обаче в мотивите на съдебния акт не са изложени достатъчно съображения за правната страна на

деянието, като е допусната и сериозна грешка с цифровото посочване на различно престъпление - по чл.304 НК, с което сериозно е затруднена защитата на подсъдимия. Този пропуск би могъл да се приравни на пълна липса на мотиви, налагащо и според прокурора отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първата инстанция.

Софийски апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства, доводите на страните и след цялостна служебна проверка на атакувания съдебен акт, прие следното:

Жалбата, с която е инициирано настоящото производство е процесуално допустима и при извършената пълна проверка на постановената присъда, съдът счете за основателно основното оплакване в нея, подкрепено и от позицията на прокурора от САП относно допуснатото от първата инстанция съществено процесуално нарушение, с оглед на което прие и че вярното решаване на делото не налага събирането на служебно допуснати или поискани от защитата доказателства. Констатираният порок на присъдата се свежда до постановяването ѝ при липса на мотиви.

За да постанови обжалваната присъда СГС е приел, че в хода на проведеното досъдебно производство и съдебно следствие пред него са събрани изрично описани /на стр.706-707 от делото/ относими към предмета на делото доказателства, които са непротиворечиви и кореспондиращи помежду си, поради което не налагат поотделно обсъждане, но които сочели на осъществено от П.Н. от обективна и субективна страна на фактически описаното в обвинителния акт деяние по искане и получаване на подкуп, но посочено от съда с несъответстваща на това цифрова квалификация по чл.304а, пр.3, вр. чл.304, ал.1 от НК. Несъмнено така направеният противоречив извод относно правната квалификация на приетото за извършено деяние е налице, но само по себе си това могло да се дължи на технически пропуск, който не опорочава съдебния акт до сочената от защитата степен за невъзможност да се узнае и контролира волята на съда относно престъплението, за което е ангажирана отговорността на подсъдимия. Същият извод е относим и за действително неправилно посоченото име на подсъдимия в части от акта, доколкото това не внася съмнение и по въпроса относно лицето, адресат на същия. На следващо място според САС не би могло да се оцени като нарушение, а още по-малко за съществено такова соченото от защитата провеждане на последното съдебно заседание и приключване на съдебното следствие от първата инстанция в отсъствие на един от защитниците на подсъдимия. Изричен отговор на това възражение е даден в разпоредбата на чл.271, ал.3 НПК, изключваща необходимостта за отлагане на делото поради неявяване на някой от повече ангажирани защитници.

По-същественото в случая, обаче, е че както фактически направени изводи от съда, така и коректно обсъдени доказателства, въз основа на които те са приети на

практика липсват. С внесения в съда обвинителен акт спрямо П.Н. е очертана в необходимата пълнота фактологията, относима към повдигнатото обвинение за престъпление по чл. чл.301, ал.1, пр.1 и пр.2 НК, като въз основа на посоченото длъжностно качество на подсъдимия, създадените отношения със свидетеля Р. Д. и инкриминираното поведение на Н. по повод изготвено предложение до пробационния съвет, са изведени съставомерните признаци на твърдяното престъпление. Това обективно позволява да се очертаят рамките на предмета на доказване по делото, а на подсъдимия и защитника му - да узнаят обвинителната теза и да организират ефективно защитата си срещу нея. Последното е било и реализирано, видно от обясненията на подсъдимия и пространните доводи на защитата му срещу доказаността на обвинението, които са подробно, но самоцелно възпроизведени от съда. Въпреки това, обаче същите са игнорирани и оставени без отговор в иначе немалкия обем формално изложени съображения към диспозитива на присъдата, а събраните доказателства не са обсъдени поотделно или при съпоставка с другите такива с аргумента за липсата на необходимост от това.

Изрично е нужно да се посочи, че оценката на доказателствените източници е суверенна дейност на съдилищата, извършвана в съответствие с вътрешното им убеждение, като проверката относно правилното формиране на последното включва преценката спазен ли е реда за приобщаването на доказателствата и допуснати ли са грешки при решаване на делото. Излагането на съображения по всички въпроси, посочени в разпоредбата на чл.301 от НПК е необходимо с оглед възможността да се извърши проверка върху дейността на съда и конкретно дали логически правилно и в съответствие с изискванията на процесуалния закон е взето решението му по същество. Прочитът на посочените от СГС съображения в конкретния случай сочи на първо място че липсва яснота по въпроса каква значима за предмета на делото фактология се възприема, а след това и на извършена преценка на събраните доказателства с направени въз основа на тях изводи за реализирано престъпление от подсъдимия Н.. Така липсват изрично изведени факти, касаещи поведението на последния по повод изпълнение на наказанието „пробация“, наложено спрямо свид. Р. Д. и конкретно описано реализиране на сочените от прокурора действия за поискване и получаване на парична сума от Д. за вече извършеното конкретно действие по служба – изготвено предложение от 08.05.2015 г. до Пробационния съвет – град София за промяна в периодичността на задължението за регистрация по настоящ адрес. Не са посочени и какви факти съдът е приел относно задържането на подсъдимия, намирането на инкриминираната парична сума и връзката му със същата. Вместо това в озаглавената като фактическа част на мотивите си съдът подробно е преразказал показанията на свидетелите Л. О., А. П., Д. А., Т. Т., М. С., Ц. Ф., П. В., С. Й., Г. З., Т. Н., К. Е., К. Х. и К. М., посочил е резултатът от изготвена химическа експертиза по делото и е приел, че при извършен обиск от подсъдимия са иззети банкноти в лева и евро. Освен непълен,

противоречив и в крайна сметка непрофесионален, този подход при излагане на значимата за делото фактология в процесния случай търпи сериозна критика и поради наличния спор между страните относно следните обстоятелства: инициативата за получаване на неследваща се парична сума /поискана от подсъдимия или предложена от свид. Д. след мотивирането му от полицейски служители/; местонахождението ѝ /у подсъдимия или на масата в служебно помещение/; механизма на попадане на флуоресциращо вещество върху ръцете на подсъдимия /при контакт с белязаните банкноти или чрез привнасяне при задържането, поставянето на белезници и обиска му, предшестващи според защитата освидетелстването/. Тези неколkokратно поставяни от подсъдимия и защитниците му въпроси не са получили изричен отговор от съда, който след сбит преразказ на съдебните протоколи, съдържащи посочените свидетелски показания, бланкетно е приел и че доказателствените източници са непротиворечиви, кореспондиращи и взаимно допълващи се. Изцяло извън вниманието на съда са останали разнопосочните твърдения на важния за делото свидетел Р. Д. в двете фази на производството. Обясненията на подсъдимия само частично са обсъдени по безспорните факти за внасяне на предложението до пробационния съвет от друг колега, познанството му със свид. Д. и задържането му от полицейски служители, последвано от поставяне на белезници /представено от подсъдимия като нахвърляне спрямо него без легитимиране на служителите и изначално изразено желание за поставяне на белезници/. Подминати са твърдяните от защитата противоречия в показанията на полицейските служители относно употребата на белезници при задържането на подсъдимия /въобще поставяни ли са и в кой момент/. Съвсем схематично са посочени за неоснователни доводите относно необходимостта от отразяване факта на запазване на местопроизшествието в протокола за претърсване и изземване, както и за пренасянето на фосфорециращото вещество върху ръцете на подсъдимия чрез съдействието на свид. Д. и въведените в експлоатация специални разузнавателни средства.

На следващо място, по всички въпроси, касаещи отношенията на подсъдими със свидетеля Р. Д. липсват приети от съда факти, включително и такива, касаещи искането на каквато и да е облага срещу вече извършеното действие по служба, относимо пряко към предмета на делото. В тази връзка са напълно игнорирани и всички доводи на защитата за липсата на срещи и уговорки между двамата извън служебните такива, като не са обсъдени дори и показанията на Д., а е налице само преразказ на производните по естеството си сведения на свид. Т. Т. за разказаното му от първия. Необходимостта от изричен отговор на съда защо отхвърля възможността парите да са дадени по друг повод произтича и от цитираните показания на свид. П. В., възприел размяна на пари в процесния период между подсъдимия и лице, продаващо обувки на битака. Освен това в мотивите са цитирани без да е обсъдено в каква връзка с предмета на делото и показанията на свид. М., Х. и Й. – лица, също изтърпяващи наказания

„пробация“ в процесния период, за предоставени от тях на подсъдимия мед, алкохол и бонбони като подаръци и почерпки. При това положение съдът е дължал внимателна и прецизна преценка на показанията на свидетеля Д., като изрично посочи дава ли вяра на същите в цитираната от защитата част за принуждаването му от полицейските служители да предаде паричната сума на подсъдимия в чантичка, което е от значение и за основния за делото въпрос дали е провокация към подкуп. Без какъвто и да е коментар са останали и приложените по делото специални доказателствени средства, които съдът само е посочил като въведени в експлоатация, но не е обсъдил в отговор на възраженията за доказателствената стойност на изготвените въз основа на тях веществени доказателствени средства. Същият извод е относим и за годността на изготвените протоколи за обиск, претърсване и изземване, както и за освидетелстване, обективизиращи извършените процесуални действия по намиране на белязаната парична сума и на следи по ръцете на подсъдимия в оспорената от защитниците последователност, опорочаваща според тях получените резултати.

Въпреки липсата на изложена фактология, възприета от съда, както и подробно обсъждане в отговор на направените възражения за доказателствена обезпеченост на обвинението, СГС е направил правният извод за виновното реализиране на инкриминираното деяние от подсъдимия без да посочи и съображения за наличните характеристики на конкретните форми на престъплението подкуп съобразно приетото в правната теория и практика. По-съществено е, че при неяснота по конкретните обстоятелства, счетени за налични в процесния случай, както и по доказателствената им основа, неизбежно е било и игнорирането и на всички съществени доводи не само за наличието на провокация спрямо лицето, но и въобще за правната страна на деянието.

Изводи относно очертаната защитна позиция биха могли да се правят само след пълното изясняване и ясно посочване в мотивите на съдебния акт приемат ли се за налични или не действия, чрез които директно или индиректно е насочван подсъдимия към неправомерното изискване и получаване на какъвто и да е дар или облага. Едва след това би могло да се извършва и преценка дали в процесния случай се разкрива основният, очертан в съдебната практика белег за провокация към извършване на престъплението, а именно отрицателен отговор на въпроса би ли било извършено деянието без намесата на полицейските служители.

Посочената непълнота се установява и при обсъждане на наложеното наказание на подсъдимия, тъй като освен формалното изброяване на смекчаващи и отегчаващи отговорности обстоятелства, не е обсъдено съотношението между тях, както и кое е наложило отмерването на наказанието при хипотезата на чл.55, ал.1, т.1 НК.

В обобщение на изложеното, САС не отрича възможността съдът да изложи счетените за необходими съображения към постановената присъда и по свое виждане

да отговори на възраженията на страните, но независимо от избрания начин за това, мотивите следва да отговарят на законовото изискване по чл.305, ал.3 от НПК, с което се обективират усилията му за правилното решаване на делото чрез предоставяне на правно решение въз основа на вярно и професионално оценени факти, с което се гарантира възможността за проверка на дейността му и се спазва правото на справедлив процес. В процесния случай с оглед посочените значими пропуски в тази насока, съдът прие, че е налице липса на мотиви, което е съществен процесуален порок съобразно чл.348, ал.3, т.2, пр.1 НПК и допускането му следва да резултира в отмяна на постановената присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд.

Водим от горното и на основание чл.334, т.1, вр. чл.335, ал.2 от НПК, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ присъда от 21.02.2022 г. по нохд № С-12/16 г. на СГС, 31 с-в, като

ВРЪЩА делото за разглеждането му от друг състав на същия съд.

Решението е окончателно.

Страните да се уведомят за изготвянето му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____